

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.808/2023/7.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. április 9.

Az ügy tárgya: garázdaság büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek): I. rendű

Első fok: Szombathelyi Járásbíróság, 35.B.203/2019/77., ítélet,
tárgyalás, 2021. március 11.

Másodfok: Szombathelyi Törvényszék, 13.Bf.43/2021/9., ítélet,
végzés, 2021. szeptember 6.

Az indítvány előterjesztője: az I. rendű terhelt

Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a garázdaság büntette és más bűncselekmény miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szombathelyi Járásbíróság 35.B.203/2019/77. számú ítéletét és a Szombathelyi Törvényszék 13.Bf.43/2021/9. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Szombathelyi Járásbíróság a 2021. március 11. napján kihirdetett 35.B.203/2019/77. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett garázdaság bűntettében [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont] és társtettesként elkövetett testi sértés vétségében [Btk. 164. § (1) bekezdés és (2) bekezdés]. Ezért őt halmazati büntetésül 1 év 10 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Elrendelte a Szombathelyi Járásbíróság 2017. február 27. napján jogerős 6.B.292/2015/27. számú ítéletével kiszabott 10 hónap, 2 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés utólagos végrehajtását. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2021. szeptember 6. napján jogerős 13.Bf.43/2021/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

II.

[3] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára alapítottnak – a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

[4] Indokai szerint az eljáró bíróságok feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést vétettek, mert az első fokon eljáró bíró tagja volt az elsőfokú ítéletet felülbíró másodfokú bírói tanácsnak, valamint a vádat az első- és másodfokú eljárás során is ugyanaz az ügyész képviselte. Az ügyész más eljárásokban is képviseli a vádat vele szemben.

[5] A Kúriához eljuttatott másik beadványában hosszasan sérelmezte, hogy a fogvatartása alatt nem megfelelő az orvosi ellátása és gyógyszerzése, amelynek megszüntetése érdekében az illetékes hatóságok nem tesznek semmit. Kitért arra is, hogy súlyos fogyatékosága, értelmi sérültsége miatt kizárt vele szemben szabadságvesztés kiszabása.

[6] A Legfőbb Ügyészség BF.989/2023/2. számú, a Be. 657. § (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

[7] Kifejtette, hogy nem felel meg a tényeknek a terhelt azon állítása, hogy az első fokon eljáró bíró utóbb részt vett a saját határozatának másodfokú felülbírálatában. Hivatkozott arra, hogy bár a Be. nem zárja el az ügyészt attól a lehetőségtől, hogy az első- és a másodfokú eljárásban is részt vegyen, jelen ügyben ilyen nem történt.

[8] Álláspontja szerint a terhelt egészségi állapotával kapcsolatos nyilatkozatai és a beadványához csatolt orvosi iratok felülvizsgálati okot nem tartalmaznak.

[9] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat az I. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

[10] A Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében az I. rendű terhelt kifejtette, hogy az eljáró ügyész hibákat követett el, jelen ügyben nem engedte, hogy az általa

megnevezett tanú vallomást tegyen, sőt már 2018-ban is jogtalanul járt el vele szemben. A 2021. szeptember 6. napján Skype útján megtartott tárgyaláson a bíró többször is felszólította az ügyészt, hogy ne hagyja el a tárgyalást.

III.

[11] Az I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[12] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja.

[13] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, és a jogerős ügydöntő határozatban rögzített tényállás alapulvételével, kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[14] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. Ilyen feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja értelmében, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.

[15] A kizárt bíró eljárásával kapcsolatos szabálysértés vizsgálatakor abból kell kiindulni, hogy van-e olyan törvényi rendelkezés, amely értelmében az ügyben eljáró bírót kizártnak kell tekinteni.

[16] A bíró kizárására vonatkozó okokat a Be. 14. §-a sorolja fel. Törvény szerint kizárt a bíró, ha vele szemben valamely objektív, konkrét kizárási ok áll fenn [Be. 14. § (1) bekezdés a)-d) pont, (3) és (4) bekezdés], illetve, ha önmagával szemben elfogultságot jelentett be [17/2001. (VI. 1.) számú AB határozat]. Szintén kizárt az a bíró, akinek kizárását a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja szerint egyéb okból indítványozták, és kizárásának elintézése igazgatási úton megtörtént, vagy kizárását külön határozat megállapította [3/2021. (V. 13.) számú BK vélemény].

[17] A Be. 14. § (3) bekezdés b) pontja értelmében a másodfokú eljárásból valóban ki van zárva az a bíró, aki az ügy elsőfokú elbírálásában részt vett.

[18] Jelen ügyben azonban ilyen nem történt.

[19] A rendelkezésre álló iratok alapján a Kúria megállapította, hogy az ügyben a Szombathelyi Járásbíróságon szolgálatot teljesítő bíró hozott elsőfokú ítéletet. Az ügyet másodfokon elbíráló Szombathelyi Törvényszék tanácsának elnöke bíró volt, rajta kívül az ítélező tanács munkájában és Gábor bírák vettek részt.

[20] A Kúria megjegyzi, hogy jelen ügyben a felülvizsgálati indítvány által hivatkozottnak kívüli más kizárási ok sem áll fenn az eljáró bírákkal szemben.

[21] A Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében az I. rendű terhelt arra utalt, hogy a 2021. szeptember 6. napján tartott tárgyaláson az ügyész nem volt mindvégig jelen. Felülvizsgálati indítványa azt is kifogásolja, hogy a vádat első- és másodfokon ugyanaz az ügyész képviselte, aki vele szemben hibákat követett el, illetve más büntetőeljárásban is vádat emelt ellene.

[22] Ez utóbbi hivatkozás valójában az ügyész elfogultságára utal.

[23] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

Ilyen feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerint, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[24] Értelemszerűen e körbe esik, ha az ügyész nem volt jelen a tárgyaláson, vagy az ügy elbírálásában kizárt ügyész vesz részt.

[25] Az ügyész tárgyaláson való részvételével kapcsolatos kifogással összefüggésben a Kúria rögzíti a következőket.

[26] 2021. szeptember 6. napján valójában a másodfokon eljáró Szombathelyi Törvényszék tartott fellebbezési tanácsulást, amelyet a 13.Bf.43/2021/9. számú végzésének bevezető része is tartalmaz.

[27] A tanácsülésen az ítélkező tanács tagjai vannak jelen, más személy – így az ügyész, a terhelt vagy a védő – nem [Be. 427. § (1) bekezdés].

[28] Jelen ügyben valójában az elsőfokú eljárás során a Szombathelyi Járásbíróság 2022. március 11. napján tartott olyan tárgyalást, amelyen az ügyész a Skype rendszer útján volt jelen (Szombathelyi Járásbíróság 35.B.203/2019/77. számú jegyzőkönyv 1. oldal).

[29] A jegyzőkönyv rögzíti, hogy – kétszeri sikertelen próbálkozás után – 13 óra 8 perckor az ügyész is bekapcsolódott a konferenciabeszélgetésbe (Szombathelyi Járásbíróság 35.B.203/2019/77. számú jegyzőkönyv 2. oldal 5. bekezdés), a tárgyalás csak ezt követően kezdődött meg.

[30] A jegyzőkönyv tartalmazza azt is, hogy az ügyész 13 óra 39 perckor eltűnt a konferenciabeszélgetésből, amelybe 13 óra 41 perckor visszakapcsolódott (Szombathelyi Járásbíróság 35.B.203/2019/77. számú jegyzőkönyv 5. oldal 4-5. bekezdés).

[31] Ez idő alatt a tárgyalás nem folytatódott, így alaptalan az a terhelti hivatkozás, hogy az ügyész nem volt végig jelen a tárgyaláson.

[32] Ugyancsak alaptalan az arra való utalás, hogy a másodfokú eljárásban is dr. Sidló Csaba ügyész képviselte a vádat, ezt alátámasztó adat ugyanis az iratokban nincs.

[33] Helytálló ugyanakkor a Legfőbb Ügyészség arra vonatkozó észrevétele, hogy a Be. egyébként nem tartalmaz olyan kizáró okot, amely szerint az ügy másodfokú intézéséből ki lenne zárva a megelőző eljárási szakaszokban eljáró ügyész.

[34] Ami az ügyész elfogultságára hivatkozást illeti, a Kúria rögzíti a következőket.

[35] A bíróság csak a Be. 27. § (1) bekezdés a)-c) pontjában és a Be. 27. § (3) bekezdésben írt objektív kizárási okok fennállása esetén állapíthatja meg azt, hogy a tárgyaláson kizárt ügyész volt jelen, és emiatt feltétlen eljárási szabálysértés történt. A Be. 27. § (1) bekezdés d) pontjában írt elfogultságra alapított kizárási ok felől a Be. 28. § (6) bekezdése alapján az ügyészi szervezetrendszeren belül születik döntés, ennek hiányában a tárgyaláson jelen lévő ügyészt nem lehet kizártnak tekinteni.

[36] A Kúria az iratok alapján megállapította, hogy jelen ügyben nem született a tárgyaláson részt vevő ügyész kizárásáról rendelkező határozat, és a Be. 27. § (1) bekezdés a)-c) pontjában, valamint a (3) bekezdésben írt egyik ok sem áll fenn. Erre figyelemmel a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti hatályon kívül helyezést eredményező feltétlen eljárási szabálysértés nem történt, így felülvizsgálatnak ez okból sincs helye.

[37] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[38] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül a kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[39] Ehhez képest az indítvány valójában a bizonyítékok mikénti értékelésén keresztül a jogerős ítéleti tényállást támadta, amikor az I. rendű terhelt által indítványozott tanú kihallgatásának mellőzését, továbbá az egészségi állapotának nem megfelelő figyelembevételét kifogásolta. Ily módon valójában tényálláson kívüli körülményekre hivatkozással eltérő tényállás megállapítását szorgalmazta. Erre azonban felülvizsgálati eljárásban nincs mód.

[40] Megjegyzi a Kúria, hogy az I. rendű terhelt beszámítási képességét az elsőfokú bíróság vizsgálta, a más ügyben szerzett – és az eljárás résztvevői által is elfogadott – igazságügyi pszichiáteri véleményt a tárgyalás anyagává tette {Szombathelyi Járásbíróság 35.B.203/2019/77. számú ítélet [42] bekezdés}. Ennek alapján azt állapította meg, hogy az I. rendű terhelt disszociális személyiségzavara és szenvedélybetegsége (alkoholfüggősége) a beszámítási képességét nem zárta ki, és nem korlátozta {Szombathelyi Járásbíróság 35.B.203/2019/77. számú ítélet [7] bekezdés}.

[41] Ekként a Kúria az I. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés alapján az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

[42] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[43] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2024. április 9.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző

